

30. april 2013

Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Retsudvalget.

Jeg sender vedlagt redegørelse til Retsudvalget.

Redegørelsen er samtidig sendt Justitsministeriet og Domstolsstyrelsen.

Med venlig hilsen

Hans Mosbæk
retsassessor

Til Folketingets Retsudvalg.

RETSUDVALGETS HØRING DEN 4. DECEMBER 2012 OM KURATORORDNINGEN OG KONKURSLOVGIVNING.

Retsudvalget modtog ikke fyldestgørende oplysninger om skifteretternes tilsyn med konkursboernes behandling og skifteretternes fastsættelse af kuratorsalær m.v.

Forud for høringen blev jeg kontaktet af Retsudvalget med opfordring til at bidrage med oplysninger omkring effekten af Lov om hurtigere behandling af konkursboer fra 2007 og erfaring med den fortsatte brug af medhjælperordning ved skifteretten i Aalborg. Jeg har i høringssvar af 9. januar 2007 til Justitsministeriet anbefalet, at medhjælperordningen ved skifteretten i Aalborg, hvorefter kurator er antaget for 4 år ad gangen, bliver indført som obligatorisk medhjælperordning ved landets skifteretter. Justitsministeriet sendte forslaget videre til Konkursrådet.

Af loyalitet overfor Danmarks Domstole valgte jeg ikke at bidrage med oplysninger. Jeg valgte at afvente høringen, som jeg har gennemset på nettet. Oplysningerne var på centrale punkter ikke fyldestgørende, og for nogle oplysningers vedkommende giver det et misvisende billede af grundlaget for nogle skifteretters fastsættelse af salær til kurator. Det samme kan gælde for skifteretternes kontrol af salær til bobestyrer - et forhold, der blev berørt under høringen.

Jeg vedlægger:

- min underretning af 10. marts 2011 til formanden for bestyrelsen for Domstolsstyrelsen, højesteretsdommer Jens Peter Christensen om lovbrud i relation til Lov nr. 396 af 30. april 2007 om hurtigere behandling af konkursboer.

Jeg vedlægger som nærmere dokumentation kopi af:

- min uddybende redegørelse af 14. marts 2011 til bestyrelsesformanden.
- min redegørelse (bl.a. om konkursrytteri m.v.) af 30. marts 2011 til bestyrelsesformanden.
- Domstolsstyrelsens Info af 12. april 2011 til embederne.
- min redegørelse af 16. maj 2011 til Domstolsstyrelsen.

- min redegørelse af 7. juni 2011 (bl.a. om kuratorsalær og bobestyrersalær) til bestyrelsesformanden.

Jeg vedlægger herudover kopi af:

- min redegørelse af 6. februar 2012 til bestyrelsesformand Jens Peter Christensen.

Redegørelsen indeholder, bl.a. på siderne 8 - 13, gennemgang af en række forhold, hvor jeg påviseligt og dokumenterbart redegør for svækkelse af retssikkerheden for arvinger, kreditorer, konkursramte skyldnere, gældssaneringsansøgere og fraseparerede/skilte ægtefæller. Statens fiskale interesser risikerer også at blive tilsidesat.

(Jeg har udeladt enkelte afsnit. Jeg er bekendt med, at skifteretten i Hjørring er opført med at lade studentermedhjælpere behandle gældssaneringssager).

Min redegørelse 6. februar 2012 blev fulgt op af en bestyrelsesbeslutning om, at min henvendelse om skifteretterne skulle forelægges for præsidenterne, hvilket blev meddelt mig i skrivelse af 1. marts 2012 fra daværende direktør Adam Wolf.

Direktøren oplyste i skrivelsen endvidere, at Bedste Praksis i arbejdet fremover vil være opmærksom på mine synspunkter. Domstolsstyrelsen vil endvidere i sammenhæng med forestående reformer på skifteretternes område være opmærksomme på mine synspunkter.

Dette betragtede jeg som et gennembrud i min henvendelse til bestyrelsen om skifteretternes forhold.

Med henvisning til redegørelsens side 1 om mit stillingsforhold, skal jeg loyalt oplyse, at direktøren i skrivelsen af 1. marts 2012 understreger, at Domstolsstyrelsen ikke har taget skridt til at fjerne mig fra skifteretschefstillingen, således som jeg har anført. Det er fastholdt i en svarskrivelse af 4. februar 2013. Jeg ønsker ikke her at gå nærmere ind i den problematik.

Jeg skal endvidere loyalt oplyse, at direktør Adam Wolf i svarskrivelse af 23. september 2011 anfører, at der på det foreliggende grundlag ikke er dokumentation for, at Bedste Praksis konsulenten er kommet med udtalelser, der er i strid med hensigterne med den nævnte lovændring. Det anføres endvidere, at Domstolsstyrelsen ikke er bekendt med konkrete eksempler på skifteretter, der har handlet i strid med konkursloven. I skrivelse af 14. oktober 2011 henviser direktør Adam Wolf til Info fra april 2011, hvor styrelsen gør opmærksom på reglerne om hurtigere behandling af konkursboerne m.v., herunder skifterettens nye tilsynsrolle i konkursboerne, og at man på denne baggrund ikke har fundet anledning til at indhente erklæringer fra Bedste Praksis konsulenten og fra en anden person, som jeg havde henvist

til vedrørende nærmere oplysninger. I skrivelsen af 1. marts 2012 understreger direktøren, at styrelsen fastholder indholdet af skrivelserne af 23. september og 14. oktober 2011.

Min henvendelse til bestyrelsen om skifteretternes forhold blev i relevant omfang forelagt præsidenterne på ledelsesforum den 8. maj 2012 og drøftet på ledelsesforum den 21. juni 2012 (ledelsesforum består af samtlige retspræsidenter samt Domstolsstyrelsens direktion).

Jeg modtog den 29. juni 2012 tilbagemelding fra Domstolsstyrelsens nyligt tiltrådte direktør Charlotte Münter, som oplyste, at konklusionen på drøftelserne var, at præsidenterne generelt ikke kan genkende den fremstilling, som jeg har har tilkendegivet i materialet, men de vil selvfølgelig løbende være opmærksomme på skifteretternes forhold. Direktøren meddelte samtidig, at Domstolsstyrelsen ikke foretager sig yderligere i anledning af mine henvendelser.

Lov om hurtigere behandling af konkursboer tilsidesættes fortsat.

Tilsidesættelsen sker ved, at man ved embeder lader kontorfunktionærer gennemgå kuratorredegørelserne. Der er tale om en gennemgang, som langt fra opfylder de krav, som lovgiver har angivet. For at opfylde den skærpede tilsynspligt i relation til fremme af bobehandlingen, skal man have indgående kendskab til konkursboers behandling. Det er kvalifikation, som en nyansat dommerfuldmægtig tillærer sig med baggrund i juridisk uddannelse suppleret med juridisk speciallitteratur samt anvisninger og råd fra erfarne dommerfuldmægtige eller retsassessor. Jeg kan henvise til et udsagn fra en erfarne jurist fremsat da kuratorredegørelserne i 1996 kom til verden: "Man kan læse meget ud af kuratorredegørelsen", underforstået, at man skal ind under huden og ikke blot konstatere, at der er sket noget siden sidste redegørelse. Man skal kunne læse, hvad der navnlig ikke er sket, og det kræver juridisk indsigt i konkursbobehandling. Skifterettens fastsættelse af kurators salær sker i henhold til konkurslovens § 239, hvor et af kriterierne er ovennævnte forhold. Det er et centralt punkt i 2007 loven. I det omfang, hvor embeder lader kontorfunktionærer foretage det skærpede tilsyn overfor kurators fremme af bobehandlingen, indgår det reelt ikke i salærfastsættelsen på den måde, som er fastsat og forudsat i loven. Retsplejelovens § 19, stk. 3, giver i øvrigt ikke hjemmel til at overlade det til kontorfunktionærer at fastsætte kurators salær. Det er en retsafgørelse, som kun kan træffes af en jurist.

Jeg skal henvise til bl.a. Betænkning 2006 nr. 1484, siderne 108- 114.

Jeg skal i øvrigt henvise til min redegørelse af 6. februar 2012, side 8-10.

Domstolsstyrelsens Bedste Praksis anbefaler på domstolenes Intranet ovennævnte praksis med en henvisning til en arbejdsbeskrivelse fra efteråret 2011 fra skifteretten i Kolding.

LOV OM KONKURSKARANTÆNE

Loven er vedtaget med forudsætninger om skifteretternes behandling af tvangsopløsningssager, som ikke holder.

Jeg skal henvise til min redegørelse af 6. februar 2012, side 10-11, samt min redegørelse af 30. marts 2011.

I forhold til min kritik fremsat på skifteretsledelsesseminaret den 1. september 2010 omkring grundlaget for nogle skifteretters opløsning selskaber, er praksis nu ved skifteretter udbygget med, at man ved telefonisk henvendelse til en kontorfunktionær kan få et selskab opløst ved at afgive oplysninger uden strafansvar. Det er tale om en videreførelse af ulovhjemlet praksis, nu i forstærket udgave. Det åbner reelt op for tilsløring af forhold, som Folketinget netop forsøger at komme til livs med loven om konkurskarantæne. Der er reelt ikke langt fra den angivne praksis til en form for tast-selv service for tvangsopløsning af selskaber. Det er en praksis, som på ingen måde lever op til gældende ret for skifterettens tvangsopløsning af selskaber i medfør af konkurslovens § 143 analogt.

Jeg skal henvise til bl.a. Betænkning 2011 nr. 1525, kapitel 5. 4.1.

Den angivne praksis anbefales af Domstolsstyrelsens Bedste Praksis med henvisning til arbejdsbeskrivelsen fra skifteretten i Kolding.

Med venlig hilsen

30. april 2013

Hans Mosbæk

Hans Mosbæk

Fra: Hans Mosbæk
Sendt: 10. marts 2011 10:55
Til: Jens Peter Christensen
Emne: LOVBRUD - UNDERRETNING

Til formanden for Domstolsstyrelsens bestyrelse,
højesteretsdommer Jens Peter Christensen.

På et skifteretsledelsesseminar den 1. september 2010 fremsatte jeg – ubestridt i formen af skarpe - kritiske udtalelser omkring ressourcefordeling m.v. i en sådan form, der medførte indberetning fra mødeledelsen og centerchef Klaus Rugaard, der fandt mine udtalelser m.v. uforenelige med en lederstilling inden for Danmarks Domstole. Det kostede mig stillingen som skifteretschef ved Retten i Aalborg – en stilling som jeg i næsten 10 år har udfyldt ganske tilfredsstillende. Et alternativ i form af en meget konkret udsigt til suspension og tjenstlig sag fandt jeg ikke relevant, hvilket der heller ikke var kræfter til – efter tre til fire år med i perioder ekstremt arbejdspress og sagspress med reform og efterfølgende danmarkshistoriens største konkursbølge var der udsolgt både hos mig og min familie.

Personaiesagen er afsluttet.

Baggrunden for, at jeg tager udgangspunkt i ovenstående forløb er, at det reelt er kulminationen på tre til fire års åben og redelig kritik fra min side, hvor jeg vedholdende bl.a. på skifteretsledelsesseminaret i 2009 og faglige seminarer har rettet kritik mod den tendens, som jeg bredt har betegnet som discountskifteret til skade for retssikkerheden for arvinger, kreditorer, konkursramte og gældssaneringsansøgere. Udviklingen har ikke baggrund i udygtighed hos kollegaer, men i det forhold, at man lader sig presse af statistik m.v. Jeg er i stand til at fremlægge omfattende materiale til bestyrkelse og dokumentation af min påstand. Den vigtige dialog blev for mit vedkommende på ledelsesplan kortsluttet ved mine skarpe udtalelser omkring discountskifteret og generelt ulige fordeling af ressourcer ved embederne, bl.a. med min henvisning til Domstolsudvalgets Betænkning nr. 1319, kapitel 7.4.9.2, side 310 2. og 3. afsnit. Jeg fremsatte jeg udtalelserne tillige på baggrund af forhold, der kom frem på selve seminaret, hvilket jeg vil redegøre for særskilt i forhold til denne underretning. Ovennævnte forhold har relation til de bevillinger, som Folketinget har givet til udførelse af domstolenes generelle opgaver, men i særlig grad til de bevillinger, der har baggrund i stigende antal konkurssager m.v., bl.a. Folketingets ekstraordinære merbevilling på 110 mill. kr. fra maj 2009.

Når jeg knytter ovennævnte forhold til nedenstående underretning, er det fordi ressourceproblematikken i særlig grad har været tema for Folketinget i forbindelse med vedtagelsen af loven. Det har også været tema for Domstolsstyrelsen, Dommerfuldmægtigforeningen og Sø - og Handelsretten i høringssvar, hvor det er påpeget, at loven skal følges op af ressourcetildeling, Jeg skal i det hele henviser til Betænkning nr. 1484 afgivet af Konkursrådet 2006 samt lovens øvrige forarbejder.

UNDERRETNING:

Lov nr. 396 af 30. april 2007 om hurtigere konkursbehandling tilsidesættes eller har været tilsidesat af en række embeder i væsentligt omfang på centrale punkter. Der er tale om bevidst tilsidesættelse af skifterettens skærpede tilsynspligt i relation til kurators redegørelser afgivet i henhold til konkurslovens § 125. Tilsidesættelsen sker eller er sket med Domstolsstyrelsens viden, accept og anbefaling.

Jeg skal bemærke, at det er min opfattelse, at der på baggrund af forhandlingerne i Folketinget formentlig påhviler Justitsministeren en pligt til at underrette Folketinget, hvis embederne på baggrund af ressourcemæssige forhold har problemer med at opfylde lovens krav.

Jeg kan konkret henviser til en anbefaling fra Bedste Praksis konsulent afgivet på et møde den 2. december 2009 i Retten i Aalborg.

Skifteretten i Aalborg har ikke tilsidesat tilsynsforpligtelsen.

Hans Mosbæk
retsassessor

Hans Mosbæk

Fra: Hans Mosbæk

Sendt: 14. marts 2011 00:30

Til: Jens Peter Christensen

Emne: LOVBRUD - UNDERRETNING

Til højesteretsdommer Jens Peter Christensen.

I forlængelse af fremsendt underretning skal jeg nærmere redegøre for min min opfattelse af sammenhængen med Folketingets bevillinger og tilsidesættelse af lov om hurtigere konkursbehandling.

Som opfølgning på Justitsminister Brian Mikkelsens embedsbesøg ved retten i Glostrup i foråret 2009 og forudgående Boston-undersøgelse bevilligede Folketinget 110 mill. kr. til domstole til dækning af de udgifter og behov for ressourcer, der var forårsaget af selve domstolsreformen samt det stigende sagsantal primært som følge af den økonomiske krise. Bevillingen var således øremærket til bl.a. at sikre de fornødne ressourcer i ved embederne, således at man var i stand til at behandle det stigende antal konkurser m.v. samt i øvrigt at løse de opgaver, der er pålagt i henhold til lovgivningen. Tillægsbevillingen blev fulgt op af forhandlinger i efteråret, hvor man nærmere fastlagde niveauet for finansiering af domstolene. Jeg henviser blot til direktør Adam Wolfs nyhedsbreve i foråret 2009 samt diverse løbende beretninger i Intranet og i Årsberetningen for 2009. Ved tillægsbevillingen i april 2009 blev det tilkendegivet og opfattet således, at embederne nu havde fået det, man havde behov for til forsvarlig drift af domstolene, herunder at behandle konkurssager i henhold til lovgivningens krav. Jeg mener at det samme kan siges for 2010 på baggrund af efterårsforhandlingerne. De bevillinger, som embederne har fået tildelt fra juni 2009 frem til ultimo 2010 skulle derfor på lige fod med embedernes andre opgaver dække skifteretternes BETYDELIGE (jf. Domstolsstyrelsen nedenfor vedr. økonomiske og administrative konsekvenser) arbejde med lov om hurtigere konkursbehandling. Folketinget har under behandlingen og vedtagelsen af forslaget lagt ekstraordinær vægt på, at loven følges og ikke blot tilsidesættes på grund af ressourcemæssige grunde. Det er derfor åbenbart, at man ikke blot kan vælge at lægge kuratorredegørelserne på sagen. Det er min opfattelse, at både Domstolsstyrelsen og embederne har en særlig forpligtigelse til at sikre, at ressourcer anvendes til opfyldelse af lov om hurtigere konkursbehandling krav, subsidiært at sikre, at Justitsministeriet, såfremt der er ressourcemæssige problemer i relation til at opfylde lovens krav, modtager underretning herom med henblik at orientere Folketinget herom.

Tilsidesættelse af lov om hurtigere konkursbehandling er sket eller sker i et omfang, som jeg ikke nærmere kan angive. På skifteretsledelsesseminaret 2009 – afholdt af Uddannelses- og Kompetenceafdelingen - opfordrede jeg i plenum - på baggrund af det, der kom frem om utilstrækkelige ressourcer – mine kollegaer til overfor embedschefen at anmode om de fornødne ressourcer til at opfylde de krav til bobehandling, som var fastsat eller forudsat i diverse love. Uden at kende de enkelte embeders forhold kunne jeg fortsat på erfamøder og afslutningsvis på mit sidste skifteretsledelsesseminaret i 2010 kunne konstatere en udbredt opfattelse af manglende ressourcer. Derudover kunne jeg - som meddelt i min underretning den 10. marts 2011 - den 2. december 2009 fra Domstolsstyrelsens Bedste Praksis konsulent modtage anbefaling - med henvisning til flere skifteretters praksis - om blot at lægge kuratorredegørelserne på sagen efter at en kontorfunktionær havde kontrolleret kautionens størrelse, hvilket utvivlsomt ikke opfylder lovens krav samt de klare forudsætninger, der fremgår af lovens formål og forarbejder.

I Justitsministerens forelæggelse af lovforslaget hedder det: Det er helt afgørende for en hurtig og effektiv behandling af konkursboer, at det sikres, at skifteretterne fører et reelt og løbende tilsyn med bobehandlingen. Det foreslås på denne baggrund, at skifteretten får nye tilsynsbeføjelser, så skifteretten kan pålægge kurator at foretage det fornødne for at fremme og afslutte bobehandlingen.....Det foreslås endvidere at skærpe de indholdsmæssige krav til disse redegørelser mv. og til kurators vederlagsindstillinger, så der fremover skal være oplysning om.....Formålet hermed er at tilvejebringe det fornødne grundlag for, at skifteretten kan udøve et effektivt tilsyn med bobehandlingens behørig fremme. ....og om kurators tidsforbrug forekommer rimeligt set i forhold til de opgaver, der er varetaget.

Under punkt 4. Økonomiske og administrative konsekvenser:

Domstolsstyrelsen bemærker, at det er hensigtsmæssigt, at skifteretten fører tilsyn med, at behandlingen af konkursboer sker på den bedst mulige og mest effektive måde, og tilslutter sig de foreslåede tiltag til at sikre gennemførelsen af skifterettens tilsyn. Styrelsen vurderer, at det foreslåede skærpede tilsyn generelt vil medføre et øget ressourcebehov ved de enkelte skifteretter. Omfanget heraf kan ikke vurderes på baggrund af betænkningen, men det må anses for usikkert, om domstolsreformen i sig selv vil kunne frigive de tilstrækkelige ressourcer til dækning af det betydelige arbejde.

.....
(Justitsministeren): ...vurderes eventuelle merudgifter som følge af lovforslaget at kunne afholdes inden for domstolenes eksisterende bevillingsmæssige rammer.

Folketingets Retsudvalg har den 22. februar 2007 i spørgsmål nr.1 ønsket afklaring om ressourcer: "Kan der med henvisning til høringssvarene og i fortsættelse af 1. behandling være grund til i en overgangsfase at tilføre domstolene yderligere ressourcer?"

Svar:

Lovforslaget indebærer som anført i pkt. 4 i lovforslagets almindelige bemærkninger, at skifteretterne fremover får en øget tilsynsrolle i forhold til bobehandlingen med hensyn til at sikre, at behandlingen af boet fremmes mest muligt, og at de enkelte sagsbehandlingsskridt foretages, så snart det i et konkursbo er muligt og forsvarligt.....

De økonomiske og administrative konsekvenser som følge af skifteretternes ændrede tilsynsrolle vurderes på den baggrund samlet set at være af mindre betydning for domstolene og vil således kunne afholdes inden for domstolenes rammer....

Efter Justitsministeriets opfattelse medfører lovforslaget derfor heller ikke behov for midlertidigt at tilføre domstolene yderligere ressourcer.

Når jeg fremhæver ovennævnte tidsforløb er det, fordi det har særlig betydning i forhold til de forudsætninger, som Folketinget med henvisning til Konkursrådets betænkning og Justitsministerens lovforslag stillede ved lovforslagets Første behandling i folketingssalen. Helt ekstraordinært var der tale om tilslutning til lovforslaget fra samtlige partier i Folketinget. Partierne havde hver sin del af loven, som man ønskede at understøtte blandt andet hensynet til konkursramte, især med henblik på at opnå gældssanering så tidligt som muligt, kreditorerne, mere kontrol af kurators salær o.a. Alt i alt støttede man skifteretternes skærpede tilsynspligt. Det fremgik endog meget tydeligt af de enkelte ordføreres indlæg:

Birthe Rønn Hornbech (V): " Vi er meget optaget af, vi nu vitterlig får en hurtigere konkursbehandling af hensyn til alle parter, af hensyn til økonomien og de menneskelige omkostninger, der også kan være ved konkursboer.....at dommerne i højere grad skal træde i karakter som retsledere, også så det kan ses og høres..... Her er der altså nogle helt klare regler om, hvad dommeren skal forlange. Og hermed sender vi ikke bare en bøn, men en kommando videre, om, at nu skal der holdes kontrol med det her område.....Vi forsøger løbende at holde øje med – og det tror jeg også justitsministeren selv vil – om det fungerer, for vi kan ikke blive ved med at stå inde herinde i Folketinget og forsøge at lave regler for noget, som parterne selv burde være interesserede i af få afsluttet."...

Karen Hækkerup (S): ...Der er dog en enkelt ting, jeg vil spørge om, og det er finansieringen. For regeringen vurderer, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved forslaget er så små, at de kan holdes inden for domstolenes eksisterende bevillingsmæssige rammer. Det betvivles dog i høringssvarene fra både fra Domstolsstyrelsen,....., der alle sammen siger, at de vil have behov for flere jurister og flere ressourcer.....så vil jeg blot bede ministeren bekræfte, at.....penge nok til at få løst den her tilsynsopgave i de rammer, som ligger allerede nu, og så bede ministeren om også at holde øje med, om der skulle være tegn på, at det modsatte alligevel er tilfældet, sådan at vi kan blive oplyst om det med det samme.

Anne Baastrup (SF):

.....Vi prøvede i 1996 at se, hvorvidt vi kunne give fordringshaverne nogle flere beføjelser, for de var jo selv, begge parter, interesseret i, at det skulle gå hurtigt. Det lykkedes bare ikke. Så nu må vi håbe, at skifteretten på den her måde via en bedre ledelse og ved at fastsætte nogle klare krav til kurator rent faktisk kan få konkursboerne til at komme hurtigere igennem systemet. Men, som Tom Behnke sagde, retssikkerheden skal naturligvis også varetages.

Line Barfoed (EL):

.....Der er lige spørgsmålet om ressourcer, som bliver rejst fra domstolenes side. Hvis man skal have en

mere effektiv retsledelse, som vi synes, der kan være behov for i sager om behandling af konkursboer, dødsboer og andet, men også i civile retssager, så kræver det altså også nogle ressourcer.

Justitsministeren (Lene Espersen):

.....Jeg kan berolige fru Karen Hækkerup og sige, at det er vores helt afgjorte vurdering, at der er ressourcer til rådighed og det er også et svar til fru Line Barfod. I og med reformen altså også frigør mange ressourcer, er der ressourcer til at gennemføre det her.....

I foråret 2011 træder lov nr. 718 af 25. juni 2010 om bl.a. rekonstruktion (tidl. Betalingsstandsning) i kraft. Der er så vidt jeg umiddelbart kan se, bevilget midler til IT og undervisning. Uanset om der vil være tale om ekstraopgaver eller ej (hvad der nok vil være) er der efter min mening grund til bekymring, når jeg den 23. december 2010 i Berlingske Tidendes udmærkede gengivelse af de nye regler i det første af syv punkter kan læse:

Betalingsstandsninger afskaffes; til gengæld indføres en mulighed for at rekonstruere virksomheder under kontrol af Danmarks Domstole.

Med venlig hilsen

Hans Mosbæk
Retsassessor.

GENPART

Til formanden for Domstolsstyrelsens bestyrelse
højesteretsdommer Jens Peter Christensen.

Vedr. underretning lov nr. 396 af 30. april 2007 om hurtigere konkursbehandling.

I den forløbne uge har Konkursrådet afgivet Betænkning nr. 1525 om konkurskarantæne. Min underretning af 10. marts 2011 er ikke blevet mindre aktuel, idet et helt centralt led i Konkursrådets forslag er en pligt for kurator til i redegørelsen afgivet i medfør af konkurslovens § 125, stk. 2 eller stk. 3 - eventuelt på et tidligere tidspunkt - at give indstilling til skifteretten om at rejse sag om konkurskarantæne, jf. bl.a. betænkningens side 145 og 132 (kopi vedlagt).

Justitsministeriet og Folketinget vil formentlig helt eller delvis tage Konkursrådets forslag til sig og gennemføre den nødvendige lovgivning. Det er derfor helt afgørende, at de ressourcemæssige forhold for skifteretterne generelt ændres. Jeg kan derfor kun gentage min opfordring til bestyrelsen til at sikre, at embederne generelt tildeler skifteretsafdelingerne de ressourcer, der er forudsat ved Folketinget bevillinger til at udføre de opgaver, der er pålagt skifteretterne i henhold til lovgivningen. Uden på ny at komme ind på tilsidesættelsen af lov.nr.396 af 30. april 2007 om hurtigere konkursbehandling samt beslutningsgrundlaget herfor er det selvsagt afgørende, at kuratorredegørelserne ikke blot bliver lagt på sagen uden gennemgang.

Til nærmere belysning af situationen i skifteretterne generelt vedlægger jeg uddrag af intern redegørelse af 29. oktober 2009, hvor jeg omtaler de generelle forhold ved skifteretterne. Jeg vedlægger endvidere uddrag af intern mail af 22. marts 2010, hvor jeg gengiver anbefalingen fra Bedste Praksis konsulenten den 2. december 2009. Jeg har ikke noget grundlag for at antage, at situationen ved skifteretterne generelt er ændret i væsentligt omfang.

Konkursbobehandling er på det seneste blevet meget borgernært i Nordjylland. Gennem de seneste tre måneder har Nordjyske Stiftstidene gennem flere udmærkede dybdeborende artikler med udspring i en fotografs tilgodehavende på 27.000 kr. sat fokus på konkursrytteri, herunder ulovlige anparts-haverlån. Fokus er særlig rettet på offentlige myndigheders ansvar. Det har medført, at anklagemyndigheden og Erhvervs- og Selskabsstyrelsen er blevet meget skarpt kritiseret for passivitet. Kritikken er blandt andet fremsat af professor Lars Bo Langsted. Senest har formanden for Konkursrådet, professor Ulrik Rammeskov Bang-Pedersen kommenteret vedrørende spørgsmål om konkurskarantæne på de fire nordjyske navngivne personer, som Nordjyske gennem de seneste måneder har sat fokus på.

Overskrifterne har bl.a. været:

- Bladfirma med milliontab ...rider på bølge af konkurser
.....18 forliste selskaber og kreditorer med milliontab.....system fallit.
- Tusindvis af ulovlige lån.....Erhvervs- og Selskabsstyrelsen lader flere tusinde virksomhedsejere slippe af sted med ulovlige aktionærlån.
- Højesteret uden effekt...Erhvervs- og Selskabsstyrelsen går imod Højesterets anvisning om bødestraf til ulovlige aktionærlån.....Ulovlige lån i årevis....Revisor-undren
- Orla Hav (S) erhvervsordfører: "Jeg synes hele sagen virker underlig. Der er ingen vilje til at sikre efterlevelse af de love, som gælder for området. Jeg vil helt klart stille ministeren spørgsmål om emnet."
- Carina Christensen (K) erhvervsordfører: "Jeg synes ikke umiddelbart, at beløbsgrænserne virker rimelige, som det fremstilles her. Det virker som om, at det er meget nemt at snyde - og at der skal virkelig meget til, før det får konsekvenser."
- Torsten Schack Pedersen (V) erhvervsordfører: "Når der foreligger domspraksis, så virker det meget besynderligt, at sagerne ikke rejses gennem politianmeldelser. Det bør efter min mening ske. Jeg vil drøfte sagen med Økonomi- og Erhvervsministeren."
- Colette Brix (DF) erhvervsordfører: "Vi finder styrelsens kontrolindsats for slap. Den er med til at udvande tilliden til alle selskaber - ikke mindst dem, som er lovlydige og for eksempel ikke tager ulovlige aktionærlån."

Diverse avisudklip fra Nordjyske vedlægges.

Danmarks Domstole er gået fri af kritik.

Det kan måske have sin baggrund i de seneste 10 års praksis ved skifteretten i Aalborg, hvor der blandt de almindelige opgaver generelt har været fokuseret på kurators meddelelsespligt til politiet i henhold til konkurslovens § 110, stk. 4. I følge bestemmelsen påhviler det kurator at give meddelelse til politiet, hvis de foreliggende oplysninger giver grundlag for politimæssig efterforskning mod skyldneren eller andre. Skifteretten har gennemgående i vidt omfang tilskyndet kurator og i konkrete tilfælde anmodet kurator om at foretage det fornødne i henhold til konkurslovens § 110, stk. 4, hvis kurators redegørelse afgivet i henhold til konkurslovens § 125, stk. 2 eller 3, eller boregnskabet har givet anledning til det.

Som grundlag for den første artikel (2. januar 2011) havde Nordjyske anmodet om aktindsigt i en række sager. I en af sagerne havde skifteretten i 2004 på baggrund af kendskab til adskillige konkurser og tvangsopløste insolvente

te selskaber tilbage til midten af 1990'erne bedt kurator overveje en politianmeldelse for konkursrytteri. Det er refereret i avisartiklen. Det fremgår dog ikke af referatet, at skifteretten i skrivelsen specifikt henviste til sandsynlighedsforsæt. Sagen videre forløb hos anklagemyndigheden fremgår af avisartiklen.

Da jeg tiltrådte som skifteretschef i begyndelsen af 2001 kunne jeg konstatere, at kuratorerne i vidt omfang meldte tilbage, at man ikke opnåede relevant respons på anmelder og meddelelser til politiet. Da skifteretten i Aalborg - vist nok som den eneste udover Sø- og Handelsretten - tilbage fra 1998 har haft faste medhjælpere til behandling af konkursboer og tvangsopløsningssager satte jeg dette spørgsmål på dagsordenen på fællesmødet med skifteretten og medhjælperne både i 2002 og 2005. Til mødet i 2002 var der også inviteret 3 repræsentanter fra Skat (Told & Skat) til drøftelse af dagsordenpunkt 1: "Konkursrytteri og lignende fænomener. På hvilken måde kan Told & Skat, kuratorerne og skifteretten bidrage til løsning af et samfundsmæssigt problem?" Til belysning af skifterettens bidrag til løsning af dette problem henviser jeg til vedlagte mødereferater for fællesmøderne 2002 og 2005. Generelt er der løbende fulgt op fra skifterettens side i kraft af tilsynet med kuratorernes behandling af konkursboerne. For mit vedkommende kan jeg sige, at Lars Bo Langsteds kritik i hvert fald for så vidt angår anklagemyndigheden desværre er genkendelig. Det er sammenfaldende med den kritik, som anklagemyndigheden har været udsat for i medierne i specielt omkring 2009, hvor bl.a. formanden for Foreningen af Danske Insolvensadvokater bl.a. i Jyllandsposten 6. oktober 2009 (vedlagt) rettede kraftig kritik over manglende ressourcer.

Medhjælperordningen er omtalt i vedlagte høringssvar af 9. januar 2007, som jeg gav til den daværende retspræsident til Betænkning nr. 1484 om hurtigere konkursbehandling. Det anbefales i høringssvaret, at medhjælperordning gøres obligatorisk med henvisning til den gode erfaring for så vidt angår konkursboernes gennemløbstid og kvalitet. Justitsministeriet sendte forslaget til behandling i Konkursrådet, som - så vidt jeg er orienteret - endnu ikke har behandlet det på grund af arbejdet med rekonstruktionsreglerne og konkursrytteri. Høringssvaret med bilag findes i øvrigt i Hvidbog til lov om hurtigere konkursbehandling (Justitsministeriets nyhedsbrev af 24. august 2007). Medhjælperordningen i Aalborg er omtalt i Berlingske Tidende den 2. april 2007 (vedlagt) samt af medlem af Konkursrådet, chef for skifteafdelingen ved Sø- og Handelsretten i København, Torben Kuld Hansen, som i Berlingske Tidende den 14. april 2009 (vedlagt) oplyser, at man overvejer at indføre Aalborg fireårige ansættelsesperiode. Jeg anbefalede ordningen overfor tidligere direktør Bent Carlsen under dennes embedsbesøg forud for fællesmødet i januar 2005 (se markering i referat), idet Aalborg formentlig var den eneste skifteret uden for Sø- og Handelsretten, der da havde en formaliseret medhjælperordning.

I relation til Danmarks Domstoles ønske om åbenhed i forhold til offentligheden om sit virke, vil jeg gerne tillade mig at henvise til, at jeg gennem årene velvilligt har stillet mig til rådighed for lokal presse, avis, radio og TV, primært vedrørende generelle forhold omkring skifterettens arbejde. Jeg har

af min 10-årige datter fået oplyst, at man kan Google mit navn, hvorefter der fremtoner en midaldrende lettere gråhåret mand samt to af de seneste artikler i Nordjyske - en mand, som de fleste formentlig ikke vil kunne forbinde med indberetning af 1. september 2010.

Jeg har tidligere anført, at jeg løbende har været meget opmærksom på, om skifteretten havde de nødvendige ressourcer til disposition til at kunne løse de opgaver, som der er pålagt i henhold til lovgivningen. Jeg havde i den anledning nogle måneder ind i retskredsreformåret 2007 udarbejdet en redegørelse af 26. oktober 2007 til fungerende retspræsident(vedlagt), som jeg gav tidligere HR-chef Torben Krausing i kopi i forbindelse med kasseinspektion omkring 1. december 2007. Baggrunden var min(forgæves) anmodning til styrelsen om at sende notorisk "overtalsfuldmægtige/retsassessorer" fra Nordsjælland til skifteretten i Aalborg. Jeg er orienteret om, at fungerende præsident havde anmodet styrelsen om hjælp til løsning af problemet, som bestod i manglende kvalificerede ansøgere til ledige fuldmægtigstillinger.

Denne redegørelse har udspring i min underretning af 10. marts 2011, men må naturligvis også gerne ses i sammenhæng med Diektøren Direkte af 15. marts 2011, som indeholder betragtninger om ekstrabevillingen, retssikkerheden og domstolenes omdømme.

Med venlig hilsen

Hans Mosbæk
retsassessor

30. marts 2011